

Довідка

за результатами опитування в рамках проведення I етапу регіонального моніторингового дослідження «Впровадження Української Хартії вільної людини педагогами області в освітній процес»

Відповідно до рішення Тернопільської обласної ради від 23.12.2020 року № 34 «Про обласну програму впровадження Української Хартії вільної людини в освітніх закладах Тернопільської області на 2021– 2024 роки» №1.5 переліку заходів програми частини шостої «Напрями діяльності та заходи програми» та наказу №61-ОД ТОКІППО від 29.09.2023 року «Про реалізацію напрямів діяльності та заходів обласної програми впровадження Української Хартії вільної людини в освітніх закладах Тернопільської області на 2021–2024 роки», проводилося регіональне моніторингове дослідження «Впровадження УХВЛ педагогами області в освітній процес» в середовищі позашкільних закладів освіти Тернопільської області в дистанційному режимі серед керівників закладів позашкільної освіти.

Метою дослідження було отримання інформації щодо ефективності впровадження Програми Української Хартії вільної людини в позашкільних закладах освіти Тернопільської області на 2021–2024 роки.

Опитування здійснювалося відповідно до вибірки методом он-лайн опитування керівників закладів позашкільної освіти Тернопільської області, які впроваджували Українську Хартію вільної людини у своїх закладах позашкільної освіти.

Було опитано 12 керівників закладів позашкільної освіти. 58,3% (7) опитаних проживають в місті, 33,3% (4) опитаних проживають в селі, 8,3% (1) опитаних проживають в селищі.

75% опитаних це керівники віком від 50 до 60 років і старші. 25 % опитаних віком від 30 до 50 років.

83,3% опитаних мають педагогічного стажу понад 20 років, 16,7 % - до 20 років.

За напрямками роботи в усіх 12 (100%) закладах працюють гуртки художньо-естетичного спрямування, 8 закладів працює за науково-технічним напрямком, 7 закладів працює за туристично-краєзнавчим напрямком. У 6 закладах працюють гуртки еколого–натуралістичного спрямування. У 3 закладах працюють гуртки військово-патріотичного спрямування. По 2 заклади зазначають, що у них працюють гуртки дослідницько-експериментальні, фізкультурно–спортивні, соціально-реабілітаційні, інші.

У порівнянні з довоєнним часом, 66,7% опитаних повідомляють, що кількість вихованців у закладі зменшилася, 33,3 % опитаних стверджують, що кількість не змінилася.

На запитання, «Чи має ваш заклад стратегію (довготерміновий план на 3-5 років) розвитку в умовах війни?», відповіді опитаних розділилися навпіл. 50% закладів мають такі плани, інші 50% не мають розроблено такої стратегії.

На запитання «Чи вважаєте Ви проблему несистемного підходу формування духовних та моральних цінностей, які відповідають українській ідентичності, актуальною?» 83,3% опитаних дали ствердну відповідь, 16,7% опитаних зазначили, що їм важко відповісти на дане запитання.

Найважливішими цінностями для опитаних керівників є: бути вільною людиною, бути українцем, бути активним громадянином, любити, мислити, бути успішною державою.

Щодо протидії яким антицінностям серед вихованців вашого закладу, проводиться профілактична, просвітницька робота? На це запитання всі опитані 100% відповіли «жорстокість». Також називали такі антицінності як «брехливість», «безвідповідальність», «підлість».

Щодо форм роботи з батьками, які використовують в закладі: (83,3%) із опитаних залучають батьків до створення освітнього простору закладу позашкільної освіти, (75%) залучають батьків до діяльності батьківського комітету, (50%) активізують батьків до громадської діяльності, (33,3%) використовують допомогу батьків у забезпеченні належного рівня матеріально-технічної бази, (8,3%) інше.

На запитання «Чи розробляли за останні три роки педагогічні працівники вашого закладу позашкільної освіти власні програми, посібники та методичні рекомендації, методичні матеріали, статті тощо, направлені на формування духовних і моральних цінностей підлітків?» 75% опитаних відповіли «так», 25% опитаних відповіли «ні».

На запитання « Чи проводиться серед вихованців вашого закладу просвітницька робота щодо формування духовних і моральних цінностей, які відповідають українській ідентичності?» 100% опитаних відповіли «так».

Серед взірцевих етичних кодексів, програм, авторських розробок заходів формування духовних і моральних цінностей підлітків, опитані керівники закладів позашкільної освіти називають:

- Біблію

- Програма УХВЛ

- Праці І.Д.Беха, К.Д.Ушинського, А.С.Макаренка, В.С.Сухомлинського, Н.М.Вознюк.

- Етичний кодекс ГО " Когорта"

- Методичні рекомендації. Журба К.О. Виховання духовної культури у підлітків: ТОВ «Інфодрук», 2004.

- Авторські програми для керівників гуртків,учнівських об'єднань щодо формування духовних і моральних цінностей підлітків.

-інше.

Серед нововведень, спрямованих на формування духовних і моральних цінностей української ідентичності, які відбулися у закладі з ініціативи керівника, опитані називають:

Заходи, флешмоби, фотовиставки присвячені формуванню духовних та моральних цінностей української ідентичності

Проект "Формування духовних та моральних цінностей вихованців закладу"

Круглий стіл "Національні цінності у вихованні духовної особистості гуртківця"

"Мова - генетичний код української нації" (захід до дня рідної мови)

Свято Єднання

Проводились майстер - класи, навчання, гаївки спільно із священниками різних конфесій.

Особливих нововведень не має, але діти і батьки, і педагоги активно залучені до волонтерської діяльності

Збираємо матеріали про загиблих героїв нашої громади

Виховна робота в закладі побудована за наріжними каменями УХВЛ

Флешмоб: Я - українець!

Залучення вихованців до волонтерства

Патріотичний захід «Слава нашим ЗСУ!», колективна справа «Ангели для ЗСУ», духовні зустрічі з священниками, Родинні свята.

На запитання « Чи ознайомлені Ви з текстом Української Хартії вільної людини?» Всі опитані 100% відповіли «так».

На запитання «Чи вважали б Ви за корисне ввести програму для закладу позашкільної освіти з формування духовних і моральних цінностей української ідентичності в учнів відповідно до смислів Української Хартії вільної людини?»

75% опитаних відповіли «так», а 25% «важко відповісти».

Чи допомогла б Українська Хартія вільної людини в роботі з батьками у вашому закладі. Якщо так - то яким чином ?

Опитані нами керівники позашкільних закладів відповіли «Так. Адже виховання гідного громадянина - це не одноосібне завдання освітян, а спільна робота учнів, вчителів, керівників гуртків, та звичайно ж батьків!!!»

Серед ресурсів, які необхідні закладу у проведенні занять для покращення якості формування духовних і моральних цінностей української ідентичності відповідно до смислів Української Хартії вільної людини, учасники анкетування називають:

- покращення матеріальної бази
- методичні розробки, презентації
- сучасне технічне обладнання
- методичне забезпечення
- кадрове забезпечення
- фінансове забезпечення для організації масових заходів.